

[Alvilda Larsen.]

regeringen for, at vi påny har fået forelagt forslaget. Men når det er sagt, skal jeg til-lade mig at fremsætte et par enkelte be-mærkninger til de ændringer, som det fore-liggende lovforslag er undergået i forhold til forslaget af 3. december 1948.

Det forekommer mig, at ministeren des-værrer har forsynet sit oprindelige forslag med et par grimme skønhedspletter. Jeg tænker først på den i § 68, stk. 1, som nyt nr. 9 indføjede bestemmelse, som er iden-tisk med den ved lov af 31. marts 1949 foretagne tilføjelse til § 56, stk. 1, i den gældende lejelov, der gav adgang til med kommunalbestyrelsens samtykke at opsig lejere i huse med kun to lejligheder, hvoraf ejeren bebor den ene. Da denne bestemmelse blev jaget igennem rigsdagen i de hektiske dage i marts i år, gav jeg udtryk for, at det var et ulykkeligt initiativ, der var kommet til verden i det pågældende folke-tingsudvalg. Jeg påpegede den 28. marts, at resultatet ville blive en katastrofe for masser af lejere, ikke mindst ude i provins-byerne. Jeg forudsagde, at et ikke ringe antal familier med børn ville blive kastet på gaden. Tiden og udviklingen har som sædvanlig givet os kommunister ret. Jeg husker, at det ærede medlem hr. Einer-Jensen dengang udtalte sin store forargelse over, at jeg fremsatte den påstand, at unge mennesker i tofamilieshuse ville blive smidt på gaden. Jeg ved ikke, hvor det ærede medlem i dag vil gå hen med sin forargelse, for det er jo en kendsgerning, at sådanne opsigelser har fundet sted. Det forekommer mig også yderst mærkværdigt på baggrund af den udvikling, som har fundet sted, at det ærede medlem hr. Thestrup i dag stiller krav eller bøn — hvad man skal kalde det — om, at man yderligere indfører lempelser med hensyn til opsigelse af lejere i tofamilieshuse.

Det er mere end trist for de mennesker, det går ud over, at rigsdagen dengang ikke formåede — måske på grund af hastværket — at forme den pågældende lovbestemmelse i overensstemmelse med de motiver, som dækkede udvalgets tankegang. Bestemmel-sen fik den blotte og bare formulering, at lejeren i et tofamilieshus, i hvilket ejeren bebor den ene lejlighed, kan opsiges med kommunalbestyrelsens godkendelse. Men hvordan begrundes forslaget, at denne adgang gives? Jo, i folketingsudvalgets betænkning læser man: „I mange tilfælde er forholdet mellem ejer og lejer i sådanne huse blevet så spændt, at det ikke vil være urimeligt at give ejeren en adgang til at

skifte lejer.“ Herefter siger betænkningen: „Det foreslås derfor“ — altså kun hvis forholdet er spændt — „at kommunalbe-styrelsen skal kunne godkende en opsigelse af lejeren.“ Ved lovforslagets anden behan-dling den 29. marts holdt den højtærede boligminister — spalte 4135—36 — en rørende tale om det dårlige forhold, der kunne være mellem ejer og lejer i tofamilies-huse. Den højtærede minister skildrede med stor sagkundskab og indfølelsesevne de utåle-lige tilstande, der efterhånden er opstået mange steder i tofamilieshusene, hvor par-terne lever så tæt inde på livet af hinanden, fordi de skal benytte samme trappe, samme vaskehus, samme cykleskur, samme tørre-plads o. s. v., hvilket kan give anledning til mange gnidninger og stridigheder o. s. v. Ministeren skildrede videre, hvordan så-danne parter kom til at gå hinanden på nerverne; det var et fænomen, men et fænomen, som man kendte fra andre om-råder.

Det blev altså såvel i betænkningen som her i salen ved bestemmelsens vedtagelse med al tydelighed sagt, at folketingsud-valgets forudsætning for, at en lejer i et tofamilieshus skulle kunne opsiges, var, at forholdet mellem parterne var ødelagt. Ja den højtærede boligminister erklærede udtrykkeligt: „Man må gå ud fra, at kom-munalbestyrelserne kun vil meddele sådan godkendelse, når det skønnes berettiget, at ejeren på grund af lejerens optræden får adgang til at skifte lejer.“ Men hvad er der sket? Ja, der er sket det, at kommu-nalbestyrelserne og domstolene praktiserer denne adgang til opsigelse af lejere i to-familieshuse i strid med rigsdagens klare forudsætning for denne paragrafs ved-tagelse.

Jeg skal belyse dette med et par eksemp-ler.

I Odense boede ejeren af et sådant hus fredeligt sammen med sin lejer. Så skete der det, at ejerens kone døde, hvorefter der hos ejeren opstod det ikke helt urimelige ønske, at hans forældre skulle overtage lejerens lejlighed for at kunne føre hus for ham og passe et mindreårigt barn. Efter de hidtil gældende lejelovsregler er det næsten umuligt for ejeren i et sådant til-fælde at kunne overtage sin lejers lejlighed, især da der her er tale om at tage to lejlig-heder i brug til samme husstand, men med loven af 31. marts 1949 i hånden gik denne ejer til kommunalbestyrelsen og fik godkendelse af opsigelsen. Senere har retten i Odense stadfæstet denne afgørelse, og vedkommende lejer og hans